

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4To/108/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6721010019
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Ľupták, PhD., MBA
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6721010019.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Ľuptáka, PhD., MBA a sudcov JUDr. Jozefa Mikluša a JUDr. Ing. Miroslava Mandáka, v trestnej veci obžalovaného A. B., stíhaného pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák., na neverejnom zasadnutí dňa 26. 10. 2023, o sťažnosti prokurátora Okresnej prokuratúry Zvolen proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 2T/6/2021 zo dňa 16. 06. 2023, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť okresného prokurátora z a m i e t a.

odôvodnenie:

Samosudca Okresného súdu Zvolen uznesením sp. zn. 2T/6/2021 zo dňa 16. 06.2023 podľa § 280 ods. 2 Tr. por. trestnú vec obž. A. B., nar. XX.XX.XXXX vo Zvolene, trvale bytom C., D. E. XXXX/XX, vedenú na OS Zvolen, pod sp. zn. 2T/6/2021, pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

- od presnejšie nezistenej doby minimálne od 10.03.2019 do dňa 28.05.2020 vo Zvolene v priestoroch bytu na adrese F. XXXX/XX, C. spôsobil svojou matkou A. B., nar. XX.XX.XXXX, s ktorou zdieľal spoločnú domácnosť na adrese jej trvalého pobytu fyzické a psychické utrpenie takým spôsobom, že jej opakovane vulgárne nadával, že je piča vyjebaná, kurva, zdochlina, fyzicky ju napádal tak, že ju viackrát udrel dlaňou do oblasti hlavy, pričom

- dňa 10.03.2019 v čase okolo 21.00 hod. prišiel pred byt svojej matky na adrese F. XXXX/XX, C. kde klopil na dvere, na čo mu jeho matka A. B. otvorila, pričom ho nechcela pustiť dovnútra, pretože nemá u nej trvalý pobyt, kde jej začal vulgárne nadávať a aj tak vošiel do bytu do izby kde si ľahol na posteľ a znova matke A. B. vulgárne nadával, táto ho vyzývala, aby odišiel preč, načo sa postavil a chytil ju za krk a stiahol na posteľ a vulgárne nadával do píc a kuriev, načo sa A. B. išla obliecť a z bytu odišla preč, pričom pri odchode jej znova vulgárne nadával a ešte raz ju udrel dlaňou do oblasti hlavy,

- dňa 23.11.2019 v čase o 22.05 hod. na matku pod vplyvom alkoholu začal hulákať a nadávať slovami „kurva, piča vyjebaná, čo máš predávať kradnutý med, ty kurvisko vyjebané“ slovne ju urážal a následne v čase 22.45 hod. sa pokúsil fyzicky napadnúť tak, že k nej pristúpil zovrel jednu ruku v päšť a začal ju dvíhať smerom k matke A. B. v čom mu zabránila prítomná hliadka polície,

- dňa 18.03.2020 v čase o 19.00 hod. jej opätovne vulgárne nadával a aj fyzicky napadol tým spôsobom, že ju šesť krát udrel otvorenou dlaňou do tváre a takisto nasledujúceho dňa, t.j. 19.03.2020 v čase o 19.00 hod. jej nadával so slovami „piča vyjebaná“ a potom jej rukou naznačil, že ju udrie, kde týmto opakovaným konaním ohrozuje A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXXX/XX, C., pričom ohrozuje jej fyzické a psychické zdravie a ohrozuje jej bezpečnosť,

postúpil na prejednanie a rozhodnutie Okresnému úradu Zvolen, odbor všeobecnej vnútornej správy, keďže tento orgán by mohol skutok posúdiť ako priestupok.

Proti tomuto uzneseniu podal sťažnosť okresný prokurátor priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní, ktorú písomne zdôvodnil podaním doručeným prvostupňovému súdu dňa 03. 08. 2023. V písomných dôvod sťažnosti v podstate uviedol, že s vyhodnotením dôkaznej situácie a postupom Okresného súdu vo Zvolene sa nemožno stotožniť.

Súd vo svojom rozhodnutí poukazuje na závery znaleckých dokazovaní vo vzťahu k poškodenej a na výpovede svedkov realizovaných v rámci dokazovania na jednotlivých pojednávaniach, pričom svoje rozhodnutie súd postavil najmä na skutočnosti, že nebol preukázaný hrubší stupeň necitlivosti a bezohľadnosti a ani trvalosť a sústavnosť útokov. V súvislosti najmä s trvaním a sústavnosťou útokov bolo potrebné poukázať jednak na čiastkové útoky, ktoré sú uvedené v danej trestnej veci a ktoré majú charakter pokračovania v konaní obžalovaného a tak isto je potrebné poukázať na ďalšiu trestnú vec obžalovaného, ktorá bola realizovaná tunajším súdom pre identické konanie obžalovaného vo vzťahu k tej istej osobe, t. j. poškodenej A. B.. Práve sústavnosť a opakovanie sa takéhoto konania bolo dôvodom na vzatie obvineného do väzby v danej trestnej veci. Prokurátor ďalej poukázal na prečítanú výpoveď z prípravného konania vzhľadom na to, že znalci neodporučili vypočúvať poškodenú na hlavnom pojednávaní, v ktorej jednoznačne uviedla, že v poslednom období, do ktorého spadá aj žalované obdobie, obvinený vo zvýšenej miere požíval alkoholické nápoje a pod vplyvom týchto sa potom k nej správal zle, preto nechcela, aby s ňou býval, avšak je pravdou, že vždy, keď prišiel búchať na dvere, ho dnu pustila, ale to preto, aby sa nesťažovali susedia. Vyzývala ho, aby išiel bývať k otcovi, ale vždy sa vracal k nej. Prokurátor ďalej poukázal na skutočnosti týkajúce sa záverov znaleckého dokazovania a výpovede znalkyň vypočutých aj na hlavnom pojednávaní, ktoré vypracovali znalecký posudok k zdravotnému stavu poškodenej a to tak z psychiatrického, ako aj z psychologického hľadiska. Prokurátor uviedol, že je pravdou, že ani jedna zo znalkyň nekonštatovala u poškodenej tzv. syndróm týranej ženy, resp. obeť, čo však tak, ako už uviedol, nie je zákonným znakom skutkovej podstaty zločinu.

Ďalej poukázal na skutočnosť, že syndróm týranej osoby je bez právneho významu, či tento syndróm bol znalecky zistený u týranej osoby, pretože základná skutková podstata trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 Tr. zák. nevyžaduje, aby páchatel spôsobil takýto následok, t. j. syndróm týranej ženy, ktorá nie je znakom skutkovej podstaty tohto činu.

Podľa § 192 ods. 1/ Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia. Po postupe v zmysle uvedeného ustanovenia krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora okresnej prokuratúry nebola podaná dôvodne.

Podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák. kto blízkej osobe alebo osobe, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, spôsobí fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie bitím, kopaním, údermi, spôsobením rán a popálenín rôzneho druhu, ponižovaním, pohŕdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrážaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním alebo iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické alebo psychické zdravie alebo obmedzuje jej bezpečnosť.

Objektom tohto trestného činu je ochrana blízkych osôb a ochrana osôb, ktoré so zreteľom na nedostatok veku alebo plnoletej osoby pre chorobu, starobu, invaliditu, mentálnu retardáciu, sú v starostlivosti a výchove iných osôb. U oboch kategórií osôb ide najmä o ochranu pred domácim násilím. Objektívnu stránkou je konanie páchatel'a, ktorý blízkej osobe alebo osobe, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, spôsobí fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie niektorou z foriem uvedených v tomto ustanovení.

Z obsahu sťažnosti prokurátora je zrejmé, že vytýka súdu prvého stupňa nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov, pričom podľa jeho názoru vykonanými dôkazmi bolo preukázané, že obžalovaný sa dopustil žalovaného trestného činu, ako aj nesprávny výklad ust. § 208 ods. 1 Tr. zák. S týmto názorom sa odvolací súd nestotožnil, pričom poukazuje na skutočnosť, že v zásade nemožno vytýkať súdu prvého stupňa nezákonnosť napadnutého rozhodnutia len preto, že sťažovateľ dospel na základe vlastného hodnotenia dôkazov vo významnej časti a vlastnej interpretácie zákonného ustanovenia k iným skutkovým a právnym záverom, než súd prvého stupňa.

Po postupe v zmysle uvedeného ustanovenia krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť okresného prokurátora nebola dôvodne podaná, pretože v danom prípade boli splnené zákonné podmienky na postúpenie veci podľa § 280 ods. 2 Tr. por., v zmysle ktorého súdu postúpi vec inému orgánu, ak zistí, že nejde o trestný čin, ale žalovaný skutok by mohol iný orgán prejednať ako priestupok, služobné previnenie alebo disciplinárne previnenie, o ktorých je tento orgán príslušný rozhodovať.

Okresný súd pri dôslednom dodržaní procesného postupu rozhodoval na hlavnom pojednávaní v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania. V tomto smere vykonané dôkazy správne vyhodnotil a to jednotlivito ako aj v ich súhrne. Odôvodnenie rozhodnutia zodpovedá všetkým hľadiskám obsiahnutým v ust. § 176 ods. 2 Tr. por., pričom prejednanému prípadu venoval náležitú pozornosť. Z pohľadu krajského súdu je zrejmé, že z jednotlivých znakov skutkovej podstaty žalovaného trestného činu jednoznačne vyplýva, že zistenie syndrómu týranej osoby u poškodenej osoby nie je síce zákonným znakom skutkovej podstaty, avšak zároveň dodáva, že hoci bola v dôsledku Novely uskutočnenej zákonom č. 397/2015 Z.z. zmenená definícia § 208 Tr. zák. (zmenené znaky objektívnej stránky skutkovej podstaty), je spôsobenie fyzického a psychického utrpenia individuálnou kategóriou, ktorá závisí od prahu znášanlivosti každého človeka, ktorú je tak pri dokazovaní vhodné skúmať, napr. aj vo forme ťažkého príkoria. Aj prokurátor vo svojej sťažnosti uvádza, že poškodená osoba musí protiprávnosť konania páchatelia pociťovať ako príkorie, pričom takéto konanie sústavne nepriaznivo ovplyvňuje každodenný život a vyvoláva sústavné obavy z opätovného protiprávneho konania páchatelia.

Z vykonaných dostupných dôkazov prvostupňový súd jednoznačne dospel k záveru, že konanie obžalovaného voči poškodenej nevykazovalo vyšší stupeň bezcitnosti a hrubosti, jej zdravotný stav si nevyžadoval žiadnu liečbu a udalosti, ktoré poškodená popisala, na nej nezanechali stopy v jej ďalšom vývoji a to s poukazom i na to, že podľa znalkyň poškodená príkorie nepociťovala a navyše sa aj sama dokázala vysporiadať s touto emóciou tak, že konanie obžalovaného nevnímala ako fyzickú agresiu, ani ako psychické týranie, ale vnímala ho ako obťažujúce, nemienila ho ďalej znášať a preto sa rozhodla situáciu riešiť privolaním polície.

Keďže okresný súd napadnuté uznesenie podrobne odôvodnil a krajský súd sa s uvedenými dôvodmi v plnom rozsahu stotožnil, na odôvodnenie napadnutého uznesenia v podrobnostiach poukazuje, nakoľko opakovať správne a podrobné dôvody zákonného rozhodnutia by bolo nadbytočné. Aj podľa názoru krajského súdu, po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných dôkazov, nejde v danom prípade o trestný čin, avšak predmetné konanie obžalovaného by bolo možné posúdiť a prejednať ako priestupok. Vzhľadom na vyššie uvedené potom okresný súd správne postupoval, keď vec postúpil Okresnému úradu, odboru všeobecnej vnútornej správy Zvolen.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

S poukazom na uvedené skutočnosti preto krajský súd v súlade s citovaným ust. § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť prokurátora okresnej prokuratúry ako nedôvodnú zamietol.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný